2020 йил 9 январь, пайшанба

Тошкент оқшоми

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 4 (14.055)

Баҳоси эркин нархда

ЯГОНА ЙЎЛИМИЗ – ТАДБИРКОРЛАР СОНИНИ КЎПАЙТИРИШ, ОДАМЛАРНИ ИШБИЛАРМОН ҚИЛИШ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 8 январь куни Давлат бюджети параметрларини ижро этиш ва ҳудудларда тадбиркорликни ривожлантириш бўйича жорий йилги устувор вазифаларга бағишланган видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Илғор хорижий тажриба ҳамда синалган амалиёт асосида мамлакатимизда миллий солиқ тизими яратилди. Солиқлар сони ва ставкалари оптималлаштирилди. Қўшилган қиймат солиғининг ставкаси 20 фоиздан 15 фоизгача пасайтирилди. Бунинг натижасида ўтган йили тадбиркорлар ихтиёрида жами 2 триллион сўм маблағ қолди.

2020 йил 1 январдан янги таҳрирдаги Солиқ кодекси амалиётга татбиқ этилди. Бу ислоҳотлардан асосий мақсад жорий ва келгуси йилларда иқтисодий барқарорликни таъминлашдир.

Йиғилишда бунинг учун тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш ва бу орқали бюджет тушумларини мунтазам ошириб бориш зарурлиги таъкидланди.

– Ягона йўлимиз – тадбиркорлар сонини кўпайтириш, одамларни ишбилармон қилиш! Ҳар бир ҳоким бюджетга қўшимча даромадларни таъминлаши учун ўзи изланиши, тадбиркорга шароит яратиб, бизнес вакиллари билан елкама-елка ишлаши керак, – деди Шавкат Мирзиёев.

Жойлардаги раҳбарларнинг эскича иш услуби, энергия ресурслари истеъмоли ва тўлови бўйича ҳисоб-китоб юритиши, тадбиркорларни қийнаётган масалаларга ёндашуви танқид қилинди. Ўтган йили Мирзо Улуғбек, Ғузор ва Муборак туманларида фаолият кўрсатмаётган тадбиркорлар сони ошгани қайд этилди.

– Битта тадбиркор ўз фаолиятини тўхтатса ҳам, бунга "фавқулодда ҳолат" сифатида қаралиши керак, – дея таъкидлади Президент. – Иқтисодий барқарорлик асоси рақобатбардош тадбиркорларни кўпайтиришдир.

Йиғилишда жорий йил биринчи чоракда бюджетга солиқ тушумларини таъминлаш учун ҳокимлар бошчилигида, уларнинг иқтисодий масалалар бўйича биринчи ўринбосарлари, молия ва солиқ идоралари томонидан амалга ошириладиган вазифалар белгилаб берилди.

Аввало, янги тадбиркорлик субъектларини ташкил қилиш ҳамда фаолиятини тўхтатган корхоналарни тиклашга кўмаклашиш кераклиги таъкидланди. Бунинг учун электр, газ, йўл, сув билан боғлиқ инфратузилмани яхшилаш, янгиларини барпо этиш зарур. Шу боис ҳокимиятлар томонидан ошириб бажарилган даромадлар, биринчи навбатда, ҳудудларда мавжуд инфратузилмани яхшилашга йўналтирилиши белгиланди.

Шунингдек, тайёр инфратузилмаси бор кичик саноат зоналарининг 263 гектар майдони ва 50 мингдан зиёд объектларидан самарали фойдаланилса, кўплаб янги қувватлар ташкил этиш мумкин. Давлат активларини бошқариш агентлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлигига вилоят ҳокимликлари билан биргаликда шу борада манзилли дастур ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

Давлатимиз раҳбари ҳар бир туман кесимида ресурс солиғи тўловчиларни ҳамда уларнинг объектларини ҳисобга олиш, иш ўринлари ва тадбиркорлар фаолиятини легаллаштириш бўйича ҳам топшириқлар берди.

Электр энергияси ва табиий газ истеъмоли учун қарздорликни қисқартириш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Тошкент, Сирдарё, Самарқанд, Навоий вилоятлари ва бошқа жойларда дебитор қарздорлик кўпайгани, автомобилларга газ қуйиш шохобчаларида катта миқдорда талон-торожликлар аниқланаётгани қайд этилди. Бу энергия ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг молиявий аҳволига салбий таъсир этиши билан бирга, ҳудудлардаги тадбиркорларнинг электр ва табиий газ таъминотида узилишларга сабаб бўлмоқда.

Давлатимиз раҳбари бундай ҳолатларга чек қўйиб, электр энергияси ва табиий газдан қарздорликни қисқартириш, аҳоли ва тадбиркорларни ушбу манбалар билан узлуксиз таъминлаш зарурлигини таъкидлади.

Маълумки, Навоий ва Олмалиқ кон-металлургия комбинатлари, "Ўзбекнефтгаз", "Ўзтрансгаз", "Ўзқурилишматериаллари", "Ўзкимёсаноат" каби йирик корхона ва ташкилотлар бюджет кўрсаткичларига сезиларли таъсир кўрсатади. Эндиликда улардан тушумлар яқинда тузилган Йирик солиқ тўловчилар билан ишлаш инспекцияси томонидан мустақил йиғилади.

Бош вазир ўринбосарлари ва маслаҳатчиларига ўз комплекслари таркибидаги корхоналарда ишлаб чиқариш кўрсаткичларини ҳар ойда муҳокама қилиб бориш бўйича кўрсатма берилди.

Бюджетга тушумларни оширишда яна бир муҳим йўналиш – давлат активлари. Ўтган йили давлат иштирокидаги корхоналар томонидан бюджетга жами 1,6 триллион сўм дивиденд тўланган, холос.

Шу боис мутасаддиларга давлат мулки объектларини, жумладан, ёғ-мой ва алкоголь маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарни хусусийлаштириш, йирик солиқ тўловчи субъектлар бўйича дивиденд тўлаш миқдори ва даврийлигини белгилаш вазифаси юклатилди.

Йиғилишда берилган топшириқлар ижросини самарали ташкил этиш учун вилоят ҳокимларининг иқтисодий масалалар бўйича биринчи ўринбосарлари молия, солиқ, божхона, банк ва иқтисодий комплекс таркибидаги бошқа ташкилотлар билан биргаликда тадбиркорларга муносиб шароит яратиш ва бюджет даромадларини ошириш бўйича доимий ишлаши зарурлиги қайд этилди.

Видеоселекторда яна бир муҳим масала – янги Солиқ кодексини ҳаётга тўлиқ татбиқ этиш масаласи ҳам атрофлича муҳокама қилинди.

Маълумки, ўтган йили солиқ тизимидаги ўзгаришларнинг мазмун-моҳиятини аҳоли ва тадбиркорларга чуқур тушунтириш бўйича Ишчи гуруҳ тузилган эди. Унинг ҳудудий тузилмалари томонидан бу борада манзилли ишлар олиб борилди.

Жорий йил 1 январдан мамлакатимиз солиқ тизимида 120 дан ортиқ янги қоидалар амалиётга киритилди. Бу қоидалар тўғри қўлланиши, аҳолининг ҳуқуқ ва манфаатлари таъминланиши учун ўзгаришлардан барча хабардор бўлиши керак.

Шу боис вилоятлар, туман ва шаҳарлар ҳокимлари бошчилигида иқтисодий комплекс идоралари ходимлари ва тадбиркорларни ўқитишни ташкил этиш зарурлиги таъкидланди.

Кодекснинг мазмун-моҳиятини англаган ҳолдагина унинг сифатли ижросини таъминлашга имкон бўлади. Ундан ташқари, ҳужжатда кўзда тутилган қоидаларни кенг жамоатчиликка етказиш мақсадида барча туманларда давра суҳбатлари, семинарлар ва бошқа тарғибот тадбирларини ўтказиш муҳимлиги қайд этилди. Оммавий ахборот воситаларида тарғибот бўйича медиа режа ишлаб чиқиб, биринчи чорак давомида барчага етказиш юзасидан кўрсатмалар берилди.

Янги кодексда солиқ органларига ҳам кўплаб вазифалар юклатилган. Уларни сифатли амалга ошириш учун солиқ ходимлари билим ва савиясини кескин ошириши, тадбиркорларга муносабатини тубдан ўзгартириши зарурлиги таъкидланди.

Давлат солиқ қўмитаси, Адлия вазирлиги, Савдо-саноат палатаси ва Бизнес-омбудсманга халқаро тажриба асосида, тадбиркорлар билан муҳокама қилган ҳолда солиқ текширувлари ўтказиш тартибини ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

Йиғилишда қурилишни молиялаштириш масаласига ҳам тўхталиб ўтилди. Молиялаштириш манбаси аниқ бўлмаган объектларда қурилишни бошлаш ва лойиҳа-смета ҳужжатларисиз қурилишни молиялаштириш тақиқланиши қайд этилди.

– Бугунги топшириқлар ижросини самарали ташкил этиш иқтисодий комплексдан катта масъулият талаб этади. Шу боис бу йил ҳукумат ва ҳудудлар учун "иқтисодий комплексни сафарбар қилиш йили" бўлади, – деди Шавкат Мирзиёев.

Видеоселекторда соҳа ва тармоқлар раҳбарлари, ҳокимлар белгиланган прогноз режаларни бажариш, тадбиркорликни ривожлантириш масалалари юзасидан ҳисобот берди.

ЎзА

XXI аср садоси

Барча манбалардан олинган сўнгги хабарлар

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг қарорига биноан Ўзбекистон Республикаси Сенати аъзолари сайлови бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар, туманлар ва шаҳарлар давлат ҳокимияти вакиллари органлари депутатларининг қўшма мажлислари шу йилнинг 16-17 январь кунлари ўтказилади.

• Шимоли-Ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлиги ташаббуси билан Қорақалпоғистон Республикасининг энг олис овулларида ҳам "Ватанпарварлик ойлиги" доирасида турли тадбирлар ўтказилмоқда. Ҳарбий хизматчилар аҳолига хушкайфият улашиш, уларга Ватан ҳимоячилари куни шукуҳини етказиш мақсадида Нукус шаҳрида Мўйноқ туманига йўл олишди. Дастлабки манзил ҳудуднинг энг узоқ манзилларидан бири – "Бўзатов" овул фуқаролар йиғинига қарашли Қипчоқдарё овулида жойлашган 10-умумтаълим мактаби бўлди.

• Бухоро вилоятида фаолият кўрсатаётган "Bukhara Cotton Textile Cluster" кўптармоқли хорижий корхонаси юртимизда кластер тизимида пахта ҳосилини етиштиришдан то уни чуқур қайта ишлашгача бўлган жараённи ўзида мужассамлаштирган ноёб субъект ҳисобланади. Вилоят марказидаги Ўзбекистон – Буюк Британия "Bukhara Cotton Textile" қўшма корхонаси мазкур тузилманинг муҳим охирги бўғин лойиҳаси сифатида аҳамиятлидир. У "Bukhara Cotton Textile Cluster"нинг Ромитан туманидаги агрокластерида етиштирилган пахтадан ўша ернинг ўзидаги пахта тозалаш заводида олинган толасини чуқур қайта ишлайди.

• Жиззах вилояти ҳокими ва ҳудудий секторлар раҳбарларининг ёшлар билан учрашувлари бўлиб ўтмоқда. Унда ёшларнинг ташаббус ва таклифлари ўрганилиб, қайд этилган масалаларни ҳал этишга амалий кўмак берилаётир. Тадбирда талабалар, ўқувчилар, уюшмаган ёшлар ҳамда барча ҳудудий сектор раҳбарлари, вилоят, шаҳар, туман ҳокимлари, уларнинг ёшлар масалалари бўйича ўринбосарлари иштирок этди. "Yoshlar – kelajagimiz" Давлат дастури доирасида 262 бизнес лойиҳага жами 59 миллиард сўм миқдорида имтиёзли кредит маблағлари ажратилди. Натижада 1 минг 500 янги иш ўрни яратилди. 8 та туманда "Yoshlar mehnat guzari" комплекслари ташкил этилди. Тўртта туманда "Ёш тадбиркорлар" коворкинг марказлари фаолияти йўлга қўйилди.

ЖАҲОНДА

• Австралия жанубида ўрмон ёнғинлари туфайли деярли 30 минг сайёҳ эвакуация қилинди. Сайёҳлар Мельбурндан 250 км. шарқда жойлашган Жипсленд вилоятида бўлганлар. Шунингдек, Фернелл, Тамбун ва Жанубий Тамбун шаҳарлари аҳолисига ўз уйларини тарк этишга тўғри келган. Виктория штатида 16 та катта кўламли ёнғин қайд қилинган. Об-ҳаво мутахассисларининг таъкидлашича, об-ҳаво шароити вазиятни янада мураккаблаштиради. Кўплаб шаҳарларда 40 даражали ҳарорат ўрнатилади, шамол кучайиб, ўз йўналишини ўзгартиради. Австралияда табиий ёнғинлар октябрь ўртасидан бери давом этмоқда. Ёнғинлар 8 кишининг, жумладан икки қутқарувчининг ўлимига олиб келган, 30 дан кўпроқ киши жароҳат олган.

• Ҳиндистон 24 та сув ости кемаси қуришни режалаштирмоқда. Улардан олтитаси атом сув ости кемаси бўлади, деб хабар берди мамлакат ҳарбий-денгиз кучлари томонидан парламентга тақдим қилинган маърузага иқтибос келтирган ҳолда NDTV телеканали. Таъкидланишича, энергетик қурилмали 18 та ва атом зарбдор 6 та сув ости кемаси қуриш режалаштирилган. Ҳужжатга кўра, ҳозирда Ҳиндистон ҳарбий-денгиз кучлари қуролланишида 15 та ноатом ва 2 та атом сув ости кемаси мавжуд. Ноатом сув ости кемаларидан аксариятининг ёши 25 йилдан ошган. Ҳиндистон мудофаа вазирлиги янги сув ости кемалари қурилиши ушланиши сабабли эскиларининг хизмат муддатини ошириш бўйича ишларни ўтказишни маъқуллаган.

МИРОБОД ТИББИЙ ХИЗМАТ СИФАТИ БЎЙИЧА НАМУНАЛИ ТУМАНГА АЙЛАНАДИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамкорликда пойтахтимизнинг Мирobод туманида аҳолига бирламчи тиббий-санитария ёрдами кўрсатишни намунали ташкил этиш борасида амалга оширилган ишларга бағишланган семинар ўтказди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Нурдинжон Исмоилов ва соғлиқни сақлаш вазири Алишер Шодмонов аҳолига бирламчи тиббий-санитария ёрдами кўрсатишни намунали ташкил этиш бўйича сезиларли ишлар амалга оширилганини қайд этди. Бунда асосий эътибор ҳудуддаги тиббиёт муассасаларининг бинолари ва моддий-техник базаси ҳолати, дори-дармон, тиббий техника ва асбоб-ускуналар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар таъминоти ва салоҳиятига қаратилди.

Таъкидланганидек, тумандаги тиббиёт муассасаларида ахборот-коммуникация тизимини яхшилаш мақсадида 16 километр узунликда оптик толали алоқа кабели ётқизилган бўлиб, бирламчи тиббиёт тизими учун жами 85 та компьютер жамланмаси ва 15 та веб-камера етказиб берилди. Натижада интернет сифати ва тезлиги ошиб, "Электрон поликлиника" автоматлаштирилган ахборот тизимига маълумотларни тезкорлик билан киритиш ва ундан фойдаланиш самарадорлиги ортди. Муассасаларга 11 та махсус модем ўрнатилиб, WiFi зоналари ташкил этилди. Эндиликда поликлиникаларга келган фуқаролар интернет тармоғидан бепул фойдаланиш имкониятига эга бўлмоқда.

(Давоми 3-бетда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ БАЁНОТИ

Ўзбекистонда Марказий Осиёга бевосита туташ Яқин Шарқда юз бераётган воқеалар алоҳида ташвиш билан қарши олинмоқда.

Ҳарбий-сиёсий ҳолатнинг янада кескинлашиши кўплаб инсонлар қурбон бўлишига ва кенг кўламли гуманитар фалокатга олиб келиши мумкин, ҳаётий муҳим иқтисодий алоқалар ва коммуникация йўлларини вайрон қилади, минтақавий ва глобал хавфсизликка тузатиб бўлмас зарар етказади.

Ўзбекистон томони ўта босиқлик тарафдори бўлиб, тарангликни камайтириш ва минтақадаги вазиятни мўътадиллаштириш учун қарама-қарши томонларни сиёсий-дипломатик чоралар кўришга чақиради.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Ҳаракатлар стратегияси 2017-2021

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил топганининг 28 йиллиги муносабати билан Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси "Ватан – муқаддас, уни ҳимоя қилиш шарафли бурчдир!" мавзусида давра суҳбати ташкил этди.

ВАТАН – МУҚАДДАС, УНИ ҲИМОЯЛАШ – ШАРАФЛИ БУРЧ!

Унда қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг мазмун-моҳияти ҳамда уларни такомиллаштириш истиқболлари кенг муҳокама қилинди.

– Мамлакатимизда ҳарбий соҳадаги ислоҳотларнинг самарасини янада оширишда янгидан қабул қилинган Мудофаа доктринаси муҳим аҳамият касб этади, – деди Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Қодир Жўраев. – Ушбу доктрина Ўзбекистон ташқи сиёсатининг очиқлик тамойилини, чет эл давлатлари билан дўстона ва амалий муносабатларни ривожлантиришни ифода этади. Унда давлатимиз мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш устувор вазифа сифатида аниқ белгилаб қўйилган. Шунингдек, Ўзбекистоннинг мудофаа соҳасидаги сиёсати бўйича принципиал ёндашувлар, уларни қўллаш асослари, Қуролли Кучлар олдида турган вазифалар ҳамда миллий армиямиз қурилиши ва ривожланишини давом эттириш бўйича истиқболли йўналишлар белгиланган.

Таъкидланишича, юртимиз геостратегик жойлашувининг ўзига хослиги, шунингдек, минтақада вужудга келаётган ҳарбий-сиёсий ҳолатни ҳисобга олган ҳолда, Қуролли Кучлар бирлашмаларининг вазифа ва тузилмалари қайта кўриб чиқилди. Ҳарбий бошқарув тизими оптималлаштирилиб, жанговор самарадорлиги бўлмаган, бир-бирини такрорловчи тузилмалар ўрнига жанговор бригадалар ташкил этилди. Армияни янги қурол-аслаҳа ва замонавий ҳарбий техника билан таъминлаш бўйича комплекс чора-тадбирлар амалга оширилди. Ҳаво ҳужумидан мудофаа учун "Зенит" ракета комплекслари, алоҳида учувчисиз учар аппаратлар эскадрильяси, зирҳли техникалар, вертолётлар билан таъминланди. Натижада, 2019 йил якунлари бўйича мамлакатимиз миллий армиясининг ҳарбий қудрати икки баробарга ошди.

– Қуролли Кучларимиз юрт тинчлиги ва равнақининг мустаҳкам кафолати ҳисобланади, – деди Мудофаа вазирлиги бўлим бошлиғи Зафаржон Қосимов. – Бугунги кунда вазирлик тизимида ҳарбий хизматчиларнинг маънавий-маърифий савиясини оширишга қаратилган кенг кўламли ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Бундан кўзланган мақсад ҳарбий хизматчилар нафақат жисмонан балки ақлий жиҳатдан ҳам бошқаларга ўрнак бўлиши керак. Дарҳақиқат, Ватан – муқаддас, уни ҳимоя қилиш шарафли бурчдир!

Давра суҳбати якунида ҳарбий хизматда алоҳида ютуққа эришаётган бир гуруҳ офицер ва оддий аскарлар Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг эсдалик совғалари билан тақдирланди. Ҳарбий хизматчилар учун Қонунчилик палатасининг музейига экскурсия ташкил этилди.

Хуршид ҚОДИРОВ

Эзгу ташаббуслар қудрати

ХАЛҚИМИЗ МАНФААТИ ВА ҲАЁТИМИЗ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДАГИ МУҲИМ ҚАДАМЛАР САМАРАСИ

Президентимиз 2019 йил 30 декабрь куни парламент палаталари раҳбарлари, ҳукумат аъзолари, вазирлик ва идоралар мутасаддилари иштирокида йил якунлари сарҳисоби ва 2020 йилда амалга ошириладиган ишларга бағишлаб ўтказилган йиғилишда барча соҳаларда олдимизда турган муҳим вазифаларни белгилаб берди.

Йиғилишда, хусусан, инвестиция дастуридаги инфратузилма объектларини қуриш ва ишга туширишда янги тизим жорий этиш, эркин рақобат муҳитини шакллантириш, экспорт салоҳиятини ошириш, Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг 2020–2030 йилларга мўлжалланган стратегияси ижросини таъминлаш, кластерларга зарур шароитлар яратиш, кимё тармоқлари, энергетикани ривожлантириш, ушбу соҳаларга хусусий сектор ва инвестицияларни фаол жалб қилиш, хом ашё қазиб олишни кўпайтириш бўйича муҳим топшириқлар берилди.

Таъкидлаш жоизки, ушбу йўналишлар бўйича Президентимиз ҳудудларга ташрифлари чоғида алоҳида таклифлар беради, янги ташаббус ва ғояларни илгари суради. Давлатимиз раҳбарининг бу каби эзгу ташаббуслари ҳаётга татбиқ этилиши самарасида халқимиз ҳаёти кун сайин яхшиланиб, турмуш фаровонлиги юксалмоқда.

Қуйида Президентимизнинг ана шундай эзгу ташаббуслари билан 2019 йили ҳудудларда иш бошлаган ва қурилиши давом этаётган айрим объектлар ҳақида тўхталамиз.

Кимё саноати тараққиётга хизмат қилади

Мамлакатимиз кимё саноатининг йирик тармоғи ҳисобланган "Навоийазот" акциядорлик жамиятида кейинги йилларда йирик модернизация жараёнлари, истиқболли инвестициявий лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Хусусан, 9 мингдан ортиқ ишчи меҳнат қилаётган "Navoiyazot" АЖда аммиак ва карбамид, азот кислотаси, поливинилхлорид (ПВХ), каустик сода ва метанол ишлаб чиқариш бўйича 3 йирик инвестиция лойиҳа тузилиб, аниқ дастурлар асосида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Ўзбекистон Республикасининг Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси, тижорат банклари, хорижий кредитлар ва корхона маблағлари ҳисобидан амалга оширилаётган мазкур янги лойиҳалар мамлакатимиз кимё саноати равнақига муҳим ҳисса қўшади.

Маълумки, мазкур завод 1964 йилда ишга туширилган. Вақт ўтиши билан технологик ускуналар эскирган. Айни пайтда улар кўп миқдордаги электр энергияси ва бошқа табиий ресурсларни сарф қилиш эвазига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Хуллас, фойдали иш коэффиценти бугунги кун талабларига мос келмай қолди.

Кимё мажмуасидаги умумий қиймати 500 миллион долларга тенг ПВХ, каустик сода ва метанол ишлаб чиқариш лойиҳасининг ишга туширилиши 900 дан зиёд янги иш ўрни яратиш, йилига 100 минг тонна поливинилхлорид, 71,8 минг тонна каустик сода, 300 минг тонна метанол тайёрлаш имконини беради. Хитойнинг "China CAMC Engineering CO., LTD" компанияси ҳамда маҳаллий мутахассислар томонидан амалга оширилган қурилиш-монтаж ишлари тугалланди.

Давлатимиз раҳбари 2019 йил 28 декабрь куни Навоий вилоятига ташрифи чоғида мазкур кимё мажмуасида ҳам бўлиб, лойиҳани ишга тушириш рамзий тугмасини босди.

Шу куни поливинилхлорид, каустик сода ва метанол ишлаб чиқариш заводи расман ишга туширилди.

Шунингдек, корхонада аммиак ва карбамид ишлаб чиқариш бўйича янги, умумий қиймати 897 миллион доллар бўлган лойиҳанинг ишга туширилиши билан йилига 660 минг тонна аммиак, 577,5 минг тонна карбамид олиш, улардан тайёрланадиган минерал ўғитлар турини ошириш имконияти пайдо бўлди. Бунинг учун сарф этиладиган табиий неъматлар ҳам тежалади. Япониялик ҳамкорлар ("Mitsubishi Heavy Industries, Ltd", "Mitsubishi Corporation" компаниялари) билан барпо этилган мажмуа мамлакатимиз кимё саноати тараққиётига хизмат қилади.

Навбатдаги яна бир истиқболли лойиҳа – азот кислотаси мажмуаси қурилиши ҳам жадал суръатда олиб борилмоқда. Умумий қиймати 216,6 миллион долларга тенг бу ишлаб чиқариш қуввати Швейцариянинг "CASALE SA" компанияси томонидан бунёд этилмоқда. Бу ерда йилига 500 минг тонна хом ашё тайёрлаш мумкин бўлади. Шунингдек, 120 дан зиёд янги иш ўрни яратилади.

Замонавий технологиялар билан жиҳозланадиган мазкур мажмуалар навоийлик кимёгарларга маҳсулотлар ҳажмини ошириш, унинг таннархини арзонлаштириш, шунингдек, рақобатбардошлигини таъминлаш имконини беради. Халқаро майдонда халқ хўжалигининг барча соҳаларида кимёвий реагентларга эҳтиёж ошаётгани боис, ушбу лойиҳалар юртимиз саноати ривожида муҳим аҳамиятга эга.

Дарҳақиқат, ярим асрлик тарихга эга заводда тайёрланаётган маҳсулотлар қишлоқ хўжалиги, кимё ва кончилик саноатида ҳамда турли тармоқларда кенг фойдаланилмоқда. Бугунги кунда бу ерда ишлаб чиқарилаётган 70 дан ортиқ турдаги кимёвий маҳсулотнинг кўп қисми хорижга экспорт қилинаётир. Асосан аммиакли селитра, азотли-фосфорли ўғитлар, метанол, хлор, унифлок, полиакриламид каби маҳсулотлар 20 дан ортиқ давлатга етказиб берилмоқда.

Корхонада олис ҳудудлар аҳолиси бандлигини таъминлашга ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 29 сентябрдаги "Навоий вилоятининг Томди, Учқудуқ, Конимех, Нурота туманлари ва Зарафшон шаҳрини комплекс ривожлантириш ҳамда аҳолиси бандлигини таъминлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида?"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида жорий йил бошида Конимех туманида пропилен қоплар ишлаб чиқариш участкаси ишга туширилди. Натижада 130 га яқин киши, асосан касб-ҳунар коллежлари битирувчилари ишли бўлди.

Йирик ИЭС фаолиятида қандай ютуқларга эришилмоқда?

"Навоий иссиқлик электр станцияси" акциядорлик жамияти минтақадаги саноат корхоналари, кичик ва ўрта бизнес субъектлари ҳамда ижтимоий-маиший истеъмолчиларни электр ва иссиқлик энергияси билан таъминловчи асосий манба ҳисобланади.

Иссиқлик электр станциясининг йирик истеъмолчилари таркибига вилоятдаги саноат корхоналари – Навоий кон-металлургия комбинати, "Навоийазот", "Қизилқумцемент" акциядорлик жамиятлари, шунингдек, минтақадаги қишлоқ хўжалигининг йирик насос станциялари ва бошқалар киради. Станциянинг эксплуатация фаолияти 1963 йил феврал-март ойларида унумдорлиги соатига 220 тоннадан буғ бериш қувватига эга икки қозон ва ҳар бири 25 МВт қувватга эга икки турбоагрегат ишга туширилиши билан бошланган.

2012 йилнинг IV чорагидан бошлаб 478 МВт қувватга эга комбинациялашган циклли замонавий буғ-газ қурилмаси ҳам ишга тушди. 478 МВт қувватли буғ-газ қурилмаси ишга туширилгач, станция қуввати 1618 МВтни, иссиқлик қуввати эса соатига 518 гигакалорияни ташкил этди.

Жисмонан ва маънан эскирган ускуналарни модернизация қилиш энергия таъминотини барқарорлаштириш, маҳсулот бирлигига шартли ёқилғи сарфини камайтириш ҳамда энергетика ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳитга зарарли таъсирини камайтириш мақсадида 2012 йилда 478 МВт қувватли комбинациялашган циклли буғ-газ қурилмаси ишга туширилиши станция қувватларини модернизация ва реконструкция қилишнинг биринчи даврини бошлаб берди.

Янги қурилманинг ишга туширилиши муносабати билан ишлаб чиқариладиган электр энергияси миқдори ошиши туфайли 220 кВ кучланишли Очиқ тақсимлаш қурилмалари нимстанцияси реконструкция қилинди.

Иккинчи давр станцияни янада кенгайтириш ҳисобига ишлаб чиқариш қувватларини ошириш, замонавий энергия тежамкор технологияларни жорий этиш ва истеъмолчилар энергия таъминотини барқарорлаштириш мақсадида 2017–2019 йилларда 450 МВт қувватли буғ-газ қурилмаси лойиҳасини амалга ошириш билан давом эттирилди. Биринчи қурилмадан фарқли ўлароқ, ушбу лойиҳада 200 гигакалория иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш кўзда тутилган бўлиб, бу билан истиқболда станциянинг иссиқлик қувватларини ҳам янгилаш режалаштирилмоқда.

2019–2023 йилларда станцияни навбатдаги учинчи ва тўртинчи буғ-газ қурилмалари лойиҳасини амалга ошириш орқали кенгайтириш мўлжалланмоқда. Бу станция тараққиётининг учинчи даврини бошлаб беради.

Ушбу лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этиш яқин йилларда Навоий кон-металлургия комбинатининг ишлаб чиқариш қувватлари ривожланиши билан боғлиқ. Айни пайтда ушбу лойиҳаларнинг техник-иқтисодий асослари, қурилишни молиялаштириш манбаларини аниқлаш ва лойиҳаларни амалга ошириш билан боғлиқ кўплаб бошқа масалалар устида иш олиб борилмоқда.

Лойиҳаларнинг атроф-муҳитга таъсири масалалари мажмуи экологик экспертизадан ўтказилди. Кармана ва Навбаҳор туман ҳокимликлари томонидан икки буғ-газ қурилма ҳамда навбатдаги ушбу энергоблоклар қувватларини узатиш мақсадида 220/500 кВ кучланишли нимстанция қурилиши учун ер ажратиш масалалари ижобий ҳал қилинган.

Комбинациялашган циклда замонавий қурилмаларда 1 кВт соат электр энергияси ишлаб чиқариш учун 220–235 грамм шартли ёқилғи сарф қилинади (солиштириш учун: анъанавий технологияларга асосланган қурилмаларда ушбу кўрсаткич 400 граммга бориб қолади ва ҳатто ундан ҳам ортиқроқни ташкил этиши мумкин). Дастлабки 478 МВт қувватдаги қурилманинг ишга туширилиши натижасида станцияда йиллик иқтисод қилиб қолинган табиий газ миқдори 350–400 миллион кубометр, 2013–2018 йиллар мобайнида 2,3 миллиард кубометр газ тежалиб, 1 триллион сўм маблағ иқтисод қилинди.

Иккинчи навбатдаги 450 МВт қувватли қурилманинг ишга туширилиши станция бўйича ички истеъмолчилар учун қўшимча равишда йилига 3 миллиард 276 миллион кВт соат электр энергияси ишлаб чиқариш имконини беради. Лойиҳанинг яна бир эътиборга лойиқ жиҳати шундаки, Ўзбекистонда биринчи бор техник сув ўрнига ҳаво билан совитиладиган конденсатор ўрнатилган.

Янги қурилма ишга туширилиши билан 112 иш ўрни яратилиб, йиллик табиий газ иқтисоди 500 миллион кубометрни ташкил этиши кутилмоқда.

Замонавий энергетик технологияларга асосланган инвестицион лойиҳаларнинг кенг жорий этилиши натижасида 2023 йилга келиб, иссиқлик электр станцияларида газ турбина қурилмалари ҳамда буғ-газ турбинали комбинациялашган циклли қурилмалар сони 21 тага етиши кутилмоқда. Бу, ўз навбатида, ана шу даврда жорий этилаётган янги қурилмалар учун 1000 дан ортиқ малакали эксплуатацион ходимлар тайёрлаш вазифасини ҳам қўймоқда. Станция базасида энерготизим иссиқлик электр станциялари эҳтиёжи учун ходимлар тайёрлаш ўқув марказининг ташкил этилгани бу масалага ҳам ижобий ечим топишга хизмат қилмоқда.

Марказ бевосита Япония халқаро ҳамкорлик агентлигининг (JICA) молиявий-техник кўмагида ташкил этилган бўлиб, 2018 йил охирида 14 инструкторга JICA экспертлари томонидан амалий ва назарий машғулотлар ўтиш ҳуқуқини берувчи сертификатлар тақдим қилинди. 2019 йил июль ойида ўқув марказига тижорат фаолияти олиб бориш учун расман лицензия олинди.

"Навоий ИЭС" акциядорлик жамиятида ҳар бирининг қуввати 650 МВт бўлган навбатдаги учинчи ва тўртинчи инвестиция лойиҳаларини жорий этиш мўлжалланмоқда. Минтақада энергетика ишлаб чиқариш қувватлари ҳамда 500 кВ кучланишли электр тармоқларининг ривожлантирилиши – Навоий кон-металлургия комбинати томонидан Қизилқум бағрида аниқланган 30 га яқин коннинг ўзлаштирилиши муносабати билан электр энергиясига бўлган эҳтиёжнинг қондирилишига қаратилган.

Гидроэлектростанциялар қувватидан унумли фойдаланиш зарур

Сир эмас, бир неча йиллар олдин ҳам мамлакатимизнинг кўплаб ҳудудларида, айниқса, қишлоқ жойларда электр энергиясида тез-тез узилишлар бўлиб турар эди. Кейинги йилларда электр таъминоти соҳасида олиб борилаётган ислоҳотлар натижасида шу каби салбий ҳолатларга, электр таъминотидаги чекловларга барҳам берилди.

Бу борада ички имкониятлардан унумли ва самарали фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилаётганини қайд этиш зарур. Жумладан, кейинги икки йилда Андижон вилоятида мавжуд гидроэлектростанцияларни реконструкция қилиш, уларнинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш борасида эътиборга молик ишлар олиб борилди.

"Шаҳрихон гидроэлектростанциялари каскади" унитар корхонаси томонидан Президентимизнинг 2017 йил 2 майдаги "2017–2021 йилларда гидроэнергетикани янада ривожлантириш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида"ги қарори ижроси доирасида "Жанубий Фарғона канали – 1" гидроэлектростанциясида ҳам модернизация ишлари амалга оширилди.

1957 йилда ишга туширилган "Жанубий Фарғона канали – 1" ГЭСдаги мавжуд агрегатнинг умумий қуввати 2,1 МВтни ташкил этган. Станцияда юқори кучланишли линиялар, гидроагрегат ҳамда нимстанциядаги электр қурилмалардан узоқ муддат фойдаланилгани сабабли уларнинг ишлаш жараёнида муаммолар юзага кела бошлаган, натижада станциядаги гидроагрегат 2,1 МВт электр энергияси ўрнига 1,5 МВт қувват, яъни 0,6 МВт қувват кам электр энергияси ишлаб чиқараётган эди.

Ана шундан келиб чиқиб, гидроэлектростанция модернизация қилинди. Замонавий, бугунги кун талабига жавоб берадиган гидроагрегат ва электр ускуналар келтириб ўрнатилди. Мазкур ишлар "Энергоресурс" масъулияти чекланган жамияти мутахассислари томонидан бажарилди. Модернизациядан сўнг Г-1 агрегатининг қуввати 2,2 МВтга кўтарилди. Лойиҳани амалга ошириш учун 5,4 миллион доллар миқдорида маблағ сарфланди.

Гидроэлектростанциялардаги агрегатлар ҳамда электр жиҳозларини янгилаш учун зарур ишлар режа асосида олиб борилади. Жумладан, жорий йилда "Жанубий Фарғона канали – 2" гидроэлектростанциясида ҳам модернизация ишлари амалга оширилиши белгиланган бўлиб, айни кунда бу борадаги ишлар бошлаб юборилди.

Хом ашё етиштиришдан тайёр маҳсулотгача

Хом ашёни ярим тайёр ҳолатда сотишдан кўра, уни чуқур қайта ишлаш орқали тайёр маҳсулот ишлаб чиқариб сотиш иқтисодиётга 5-6 баробар, балки ундан ҳам кўпроқ фойда келтириши дунё тажрибасида исботини топган.

Мамлакатимизда кейинги йилларда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар ҳам ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни чуқур қайта ишлаш имконини яратмоқда. Ушбу жараён айнан тўқимачилик ва тикув-трикотаж саноатида яққол сезилмоқда. Айниқса, соҳада кластер тизими йўлга қўйилгани мазкур йўналишдаги ишларни янги босқичга кўтарди. Давлатимиз раҳбарининг 2016 йил 21 декабрдаги "2017–2019 йилларда тўқимачилик ва тикув-трикотаж саноатини янада ривожлантириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида"ги қарори бу борада муҳим дастуриламал бўлаётир. Мазкур қарор ижроси доирасида Қашқадарё вилоятида ҳам енгил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган замонавий корхоналар ташкил этиш ва мавжудларини модернизация қилиш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда.

Вилоятда айни пайтда йирик тўқимачилик ва тикув-трикотаж маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи 7 корхона фаолият юритмоқда. Қарши шаҳридаги "Sulton tex group" хусусий корхонаси иш бошлаганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо қисқа муддатда самарали натижаларга эриша бошлади. Фойдаланилмай турган 10,5 гектар майдонда корхонанинг биринчи босқич лойиҳаси доирасида йилига 9 минг тонна пахта толасини қайта ишлаш қувватига эга ип-йигирув фабрикаси ишга туширилди. Ишлаб чиқариш жараёни учун энг замонавий технологиялар келтирилиб, ўрнатилди. Натижада 300 га яқин иш ўрни яратилди.

Корхонада кейинги уч йилда қарийб 23 минг 526 тонна пахта хом ашёси қайта ишланиб, 19 минг 500 тоннага яқин ип-калава ишлаб чиқарилди. Ушбу маҳсулотлар юқори сифати ва харидоргирлиги билан ажралиб туради. 2018 йилда 12 миллион АҚШ доллари миқдоридаги маҳсулот экспорт қилинган бўлса, 2019 йилда бу кўрсаткич 14 миллион долларни ташкил этди. 2020 йилда эса экспорт ҳажмини 20 миллион долларга етказиш кўзда тутилмоқда.

Корхонада ишлаб чиқаришни босқичма-босқич ошириш белгиланган. Унга кўра, 9,6 миллион погонометр тўқима мато ишлаб чиқариш, бўяш ва ишлов бериш, 8,8 миллион дона тайёр кийим-кечак ишлаб чиқариш режалаштирилган. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 25 январдаги "Пахта-тўқимачилик ишлаб чиқаришини ташкил этишнинг замонавий шаклларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ҳам соҳа ривожида муҳим аҳамият касб этаётир. Хом ашёдан тайёр маҳсулотгача тамойили асосида ўзига хос самарали тизим йўлга қўйилди. Хом ашёдан ип-калава, ип-калавадан мато, матодан тайёр маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Лойиҳанинг иккинчи босқичи, яъни тўқув фабрикаси ишга туширилиши натижасида 90 хотин-қиз иш билан таъминланди. Лойиҳа қиймати 2,5 миллион АҚШ доллари бўлган фабрикада 2019 йили 2 минг 800 тонна трикотаж мато ишлаб чиқарилди. Корхона тўла қувват билан иш бошлагач, бу кўрсаткич 4 минг тоннага етади.

– 2019 йил корхонамиз учун муваффақиятли кечди, – дейди мазкур корхонанинг экспорт ва импорт бўйича директор ўринбосари Ғиёс Рўзиев. – Пахта етиштириш, уни чуқур қайта ишлаш орқали тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришгача бўлган жараённи қамраб олган пахта-тўқимачилик кластерининг энг муҳим бўғинлари – ип йигирув, трикотаж мато ва тайёр кийим-кечак ишлаб чиқариш фабрикалари ҳамда пахта тозалаш ва ёғ ишлаб чиқариш заводлари лойиҳалари амалга оширилди. Фермер хўжаликлари ва тўқимачилик саноати корхоналари ўртасида бозор муносабатларини шакллантириш, пахта тўқимачилик ишлаб чиқаришини ташкил этишнинг замонавий шаклларини жорий этиш асосида юқори қўшимча қийматга эга рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни таъминлаш мақсадида 2019 йили Қарши туманидаги фермер хўжаликлари билан шартнома тузган ҳолда пахта хом ашёсини етиштириш йўлга қўйилди. Ушбу лойиҳаларнинг умумий қиймати 34 миллион АҚШ долларини ташкил этиб, 1000 га яқин янги иш ўрни яратилди.

2019 йил июнь ойида тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш корхонаси иш бошлади. Лойиҳа қиймати 3,3 миллион АҚШ доллари бўлган тикув фабрикасининг йиллик қуввати 8 миллион дона тайёр трикотаж ва кийим-кечак маҳсулотлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Корхона ишга туширилиши муносабати билан 300 хотин-қизнинг бандлиги таъминланди. Бугунги кунгача 1 миллион дона табиий, соф матодан тайёрланган турли кийим-кечаклар тайёрланиб, ички ва ташқи бозорга чиқарилди. Тикув фабрикаси тўла қувватда иш бошлагач, яна 900 янги иш ўрни яратилади.

– Касб-ҳунар коллежини битирганимдан сўнг соҳам бўйича иш бўлмагани учун уйда ўтиргандим, – дейди корхона оператори Азиза Аҳмедова. – 2018 йилда ушбу корхона очилганини эшитдим ва ҳужжат топширдим. Ишга қабул қилиндим. Мана икки йилдирки, мазкур корхонада оператор бўлиб ишлайман. Деярли барча ишлар замонавий ускуналар ёрдамида автоматик тарзда бажарилади. Биз фақат кузатув жараёнида иштирок этамиз. Ҳозир компьютер билан ишлашни яхши ўргандим. Ишим ўзимга жуда ёқади.

Пахта хом ашёсини етиштириш, қайта ишлаш, ип-калава, тўқиш, ранг бериш, тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришгача жараёнларни қамраб олган лойиҳа кенг кўламда давом эттирилмоқда.

Қарши туманида 14 минг 800 гектар ерда пахта-тўқимачилик кластери ҳам ташкил этилди. Иш юритишнинг илғор технологиялари, сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш сингари қатор тежамкор ва замонавий тажрибалар ҳаётга жорий этилиши янгича тизимнинг афзаллигини намоён этади.

Айни пайтда кластер шаклининг яна бир лойиҳасини амалга ошириш ишлари бошлаб юборилди. Пахта-тўқимачилик кластери учун ажратилган 3 гектар майдонда пахта тозалаш заводи қурилиши давом этмоқда. Завод йилига 50 минг тонна пахтани чигитдан ажратиш қувватига эга. Бундан ташқари, йилига 36 минг тонна чигитни қайта ишлаш орқали ёғ ажратиш қувватига эга бўлган завод ҳам қурилмоқда. Ушбу лойиҳалар ишга тушиши натижасида яна 160 янги иш ўрни яратилади.

Корхона жамоаси 2020 йилда ишлаб чиқариш қувватини янада ошириш ва фаолият турини кенгайтиришни мақсад қилган. Жумладан, лойиҳа қиймати 20 миллион доллардан иборат 9 минг тонна пахта толасини йигириш қувватига эга ип-йигирув, лойиҳа қиймати 12 миллион долларга тенг матони бўяш фабрикалари, лойиҳа қиймати 10 миллион долларга тенг 1000 бош наслли молга мўлжалланган чорвачилик мажмуаси лойиҳалари амалга оширилади. Бундан ташқари, жорий йилда лойиҳа қиймати 2 миллион долларга тенг уруғчилик лойиҳасини амалга ошириш бошланади.

Пахта-тўқимачилик ишлаб чиқаришини кластер усулида ташкил этиш орқали ер, сув ва бошқа ресурслардан самарали фойдаланиш, ҳосилдорликни ошириш, пахта хом ашёсини ўз вақтида йиғиб-териб олиш, шунингдек, чуқур қайта ишлаш ва юқори қўшимча қийматга эга, ташқи бозорда талаб катта бўлган маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ошади. Бу эса мамлакат иқтисодиёти ривожи ва халқимиз фаровонлигига хизмат қилади.

Н.РАҲИМОВ,
Ф.УБАЙДУЛЛАЕВ,
Ў.БАРОТОВ,
ЎзА мухбирлари

ТАДБИРКОРЛАР УЧУН САЙЁР УЧРАШУВ

Тошкент шаҳар божхона бошқармасининг "Сергели" ташқи иқтисодий фаолият божхона постида тадбиркорлар учун сайёр учрашув ташкил этилди.

Бош вазир қабулхонасининг Сергели тумани бўлими ва прокуратура билан ҳамкорликда ташкил қилинган мазкур тадбирдан кўзланган мақсад божхона соҳасидаги сўнгги янгиликлар ва қонунчиликдаги ўзгаришларни батафсил етказишга қаратилди.

Яқинда янги манзилда иш бошлаган мазкур божхона постининг шаҳар четидан марказга кўчганидан, натижада йўл учун сарфланган вақт ва харажатнинг тежалишидан энг аввало тадбиркорлар мамнун. Рақамларга мурожаат қилсак, "Сергели" ташқи иқтисодий фаолият божхона пости орқали жорий йилнинг ўтган 10 ойи давомида 290 млн. АҚШ доллари қийматидаги товарлари экспортга расмийлаштирилди. Ушбу давр мобайнида 38 мингга яқин божхона юк декларациялари расмийлаштирилган бўлса, шундан 10392 та, яъни салкам 27 фоиз ҳолатдагина божхона кўриклари ўтказилди. 27 мингдан зиёд декларациялар эса яшил ва сариқ йўлакларга йўналтирилди.

Жорий йилдан бошлаб соҳада яна бир инновацион янгиликка қўл урилмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тавсия ва тамойилларига тўла жавоб берадиган "Ягона дарча" божхона ахборот тизимини жорий этиш борасида ишлар амалга оширилмоқда.

Мазкур тизим орқали ташқи иқтисодий фаолият иштирокчилари ваколатли органлардан рухсат беришга доир ҳужжатларни олишлари ва божхона органларига тақдим қилишлари мумкин. Бу эса табиийки, истиқболда мамлакатда бизнесни юритиш жараёнларини янада тезлаштириш ва соддалаштиришга хизмат қилади.

2019 йилда тадбиркорларни божхона соҳасида қўллаб-қувватлашга, рағбатлантиришга қаратилган яна бир янгиликка қўл урилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 29 апрель куни "Ваколатли иқтисодий оператор институтини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорга асосан илгари амалиётда умуман кузатилмаган янги тушунча – юридик шахслар учун ваколатли иқтисодий оператор мақоми жорий қилинди. Содда қилиб айтганда, ҳалол, қонунга итоаткор тадбиркорларга қўшимча ваколатлар ва енгилликлар берилади. Масалан, уларнинг товарлари божхонада бирон бир навбатларсиз, божхона тўловларини кечиктириб тўлаган ҳолда расмийлаштирилади, юкларни эса ўзларининг омборларига туширишга рухсат берилади.

Ҳозирги кунда республикамизда тадбиркорликни ривожлантириш, инвестицияларни жалб қилиш ва бизнесни юритиш учун қулай муҳит яратиш, тадбиркорларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий кафолатларини мустаҳкамлаш соҳасида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, солиқ тизими тубдан ислоҳ қилинди, рухсат берувчи ҳужжатларни олиш тартиби сезиларли даражада соддалаштирилди.

Тадбиркорлик субъектларига қулай шарт-шароитлар яратиш билан бирга уларнинг масъулияти ҳам оширилмоқда, яъни қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилмайдиган тадбиркорларнинг жавобгарлиги оширилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 31 октябрдаги "Божхона маъмуриятчилиги такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Қонунининг мазмун-моҳиятига ҳам алоҳида тўхталиб ўтилди.

Учрашув сўнгида ўз фаолиятини амалга ошириш жараёнида юзага келаётган, жумладан божхона расмийлаштируви билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан Давлат божхона қўмитасининг 11-08 қисқа рақамига қўнғироқ қилиши ёки бевосита бошқарманинг (78) 120-76-76 телефон рақамига мурожаат қилиши мумкинлиги айтиб ўтилди.

Тадбирда иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоблар олишди.

Зиёда РАСУЛОВА

Ислом Каримов номидаги Тошкент давлат техника университетида энергетика муаммоларига бағишланган "Энергия самарадорлиги – 2019" мавзуида анъанавий IX-илмий амалий анжуман бўлиб ўтди.

ЭНЕРГИЯ САМАРАДОРЛИГИ – 2019

Анжуманда "Электр энергетика", "Иссиқлик энергетикаси ва атом электр станциялари", "Қайта тикланувчан энергия манбалари" шўъбаларида 120га яқин маъруза ва бошқа илмий чиқишлар тақдим этилди. Муаллифлар қаторида нафақат ўлкамиздаги олимлар, тадқиқотчилар, профессор-ўқитувчилар иқтидорли ёшлар шунингдек, Россия, Германия, Қозоғистон ва бошқа мамлакатлар вакиллари ҳам иштирок этди.

Конференцияда таъкидланганидек Ўзбекистон дунёдаги ўзини энергия манбалари билан таъминлайдиган камдан-кам мамлакатлардан бири ҳисобланади. Бугунги кунда мамлакатимизда йилига 60 миллиард $м^3$дан ортиқ табиий газ ва 62 миллиард кВт-соатдан ортиқроқ электр энергия ишлаб чиқарилмоқда. Истиқболдаги режаларга асосан 2030 йилга бориб давлатимизда 120 миллиард кВт-соатдан ортиқ электр энергия ишлаб чиқилиши мўлжалланган.

Ҳаракатлар стратегияси ва бошқа қатор дастурлар истиқболли режалар иқтисодиётнинг белгиловчи йўналиши бўлган энергетикани янада ривожлантиришни талаб қилмоқда. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йилдаги "Ўзбекгидроэнерго" акциядорлик жамияти фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида", "2017-2021 йилларда қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида"ги, 2019 йил мартдаги "Ўзбекистон Республикасида электр энергетика тармоғини янада ривожлантириш ва ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида"ги қарорлари қабул қилинди.

Хусусан, Ўзбекистонда атом энергетикаси ва қайта тикланувчи энергия манбаларини ҳаётга татбиқ қилиш ишлари амалга оширилмоқда. Бу режаларини амалга ошириш аҳолининг ва иқтисодий соҳаларни узоқ йиллар давомида арзон ва сифатли электр энергияси билан таъминлаш имконини беради. Шу билан бир қаторда экологик масалалар ҳам ечилади.

Бундай конференциянинг университетда ўтказилиши бежиз эмас. Юртимиздаги барча мутахассис олимлар қаторида университетнинг олимлари, тадқиқотчилари ҳам фаол ишламоқда. Геология факультетида нефть ва табиий газ захираларини излаб топиш, энергетика факультетида бирламчи энергия ресурсларини янги технологиялар асосида ёқиш, оқилона ишлатиш ва энергия самарадорлигини ошириш, бошқа факультетларда бу жараённи информацион таъминлаш ва ишлаётган агрегатларнинг ишончлилигини ошириш ва бошқа долзарб масалалар устида илмий изланишлар олиб борилмоқда. Университет қатор хорижий давлатларнинг 60 дан ортиқ ўқув юртлари ва илмий марказлари билан ҳамкорлик қилмоқда.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ БАРЧА ШОШИЛИНЧ ХИЗМАТЛАР УЧУН ЯГОНА РАҚАМ БЎЛАДИ

Тошкентда "Хавфсиз шаҳар" лойиҳасини босқичма-босқич амалга ошириш ишлари олиб борилмоқда.

Ушбу жараён нафақат шаҳар инфратузилмасига аҳоли хавфсизлигини кучайтиришга қаратилган янги технологиялар ва ахборот тизимларини жорий этиш, балки барча шошилинч хизматлар тузилмаси ва иш тартибини ўзгартиришни ҳам қамраб олади. Масалан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 7 майдаги "Хавфсиз шаҳар" лойиҳасини амалга ошириш бўйича босқичма-босқич чора-тадбирлар ва ягона технологик ёндашувни ташкил этиш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, юртимиздаги вазирлик ва идоралар томонидан халқаро "PricewaterhouseCoopers" (PWC) консалтинг компаниялари тармоғининг эксперт гуруҳи билан ҳамкорликда "Асосий техник вазифа, техник иқтисодий ҳисоб-китоб" концепцияси ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлигидан олинган маълумотларга кўра, биринчи босқичда 2019-2020 йилларда Тошкент шаҳрида тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб этган ҳолда "Хавфсиз шаҳар" лойиҳасининг ягона технологик платформасини яратиш бўйича ишлар амалга оширилади. Шундан келиб чиқиб, Тошкент шаҳридаги барча қисқа рақамлар – 101, 102, 103, 104, 1050, 1055 ягона марказга бирлаштирилади ва "112" қисқа рақами бўйича ягона хизмат доирасида ишлар ташкил этилади.

Бундан ташқари, ижтимоий, сайёҳлик ва маданий объектлар ҳамда вокзаллар ва бозорларда жамоат тартиби ва хавфсизлигини таъминлаш мақсадида 50 мингтадан зиёд кузатув камераси ўрнатилади. Шунингдек, интеллектуал қидирув тизими яратилади, 500 дан зиёд чорраҳада йўл ҳаракатини бошқариш бўйича замонавий тармоқ яратилади, "ақлли турарғоҳ" хизмати жорий этилади.

Пойтахтимиз ҳудудида ноқонуний қурилишларни тўхтатиш мақсадида кадастр маълумотларини ўз ичига олган электрон рақамли харита ишлаб чиқилади, унинг ёрдамида ноқонуний иншоотлар бўйича тезкор чора кўриш имкони пайдо бўлади. Атроф-муҳит ҳолатини мониторинг қилиш ва назорат қилиш бўйича ягона тизим шаҳримиз экологиясини яхшилаш ва муҳофаза қилишга ёрдам беради. Ушбу тизим ҳам марказга интеграция қилинади.

Шу билан бирга, лойиҳа доирасида тезкор навбатчилик хизмати ходимлари ва техник мутахассислар малакасини ошириш бўйича ўқув маркази ва махсус лаборатория ташкил этилади.

Роман БОНДАРЧУК

МИРОБОД ТИББИЙ ХИЗМАТ СИФАТИ БЎЙИЧА НАМУНАЛИ ТУМАНГА АЙЛАНАДИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Тумандаги бирламчи тиббиёт муассасаларида кадрлар етишмовчилиги масаласи ўрганиб чиқилиб, мавжуд 38 та вакант ўрни тўлдирилди. Кундузги стационар фақат 2 та оилавий поликлиникада 20 та шифо ўрнига эга бўлган. Ушбу поликлиникаларда ўринлар сони кўпайтирилди, қолган поликлиникаларда ҳам шундай стационарлар ташкил этилди. Янгидан 32 та кундузги шифо ўринлари яратилиб, уларнинг сони 52 тага етди. Натижада шифокор назорати остида даволанишга муҳтож беморлар учун қулайлик яратилди.

Республика ихтисослаштирилган тиббиёт марказларининг малакали мутахассислари томонидан туманда фаолият юритаётган шифокорларга амалий ёрдам берилиб, маҳорат дарслари ташкил этилди. Асосий эътибор аҳолига кўрсатилаётган тиббий ёрдам сифати ва самарасини янада яхшилаш, шифокор қабулига кириш навбатларини қисқартириш, касалликларни эрта аниқлаш ва патронаж ишларини ўз вақтида мақсадли олиб боришга қаратилди.

– Туманда аҳолига сифатли тиббий хизмат кўрсатиш борасида бирмунча ижобий натижаларга эришилди, – дейди Қонунчилик палатаси Фуқароларнинг соғлиғини сақлаш масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Нурия Айтжанова. – Аҳолининг бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларига қатнови ошди. Кундузги стационар ўринлари кўпайгани ҳисобига беморларнинг ушбу ёрдамдан фойдаланиш имконияти кенгайди.

Семинарда Миробод тумани кўп тармоқли марказий поликлиникаси фаолияти билан танишилди. Олиб борилаётган ишлар, аҳолига кўрсатилаётган тиббий хизматлар хусусида маълумот берилди.

– Поликлиника 18 минг 600 дан зиёд аҳолига хизмат кўрсатади, – деди туман кўп тармоқли марказий поликлиникаси мудираси Зебо Умарова. – Тиббиёт муассасамиз барча тор мутахассисликлар билан қамраб олинган. Шунингдек, замонавий ультратовуш текшируви аппарати, турли тиббий жиҳозлар билан таъминланган. Фуқароларнинг шифокор қабулига интернет тармоғи орқали ёзилиш имкони ҳам яратилди. Натижада узоқ навбат кутиш ҳолатларининг олди олинди, тиббиёт ходимлари фаолиятини назорат қилиш самарадорлиги ошди.

Тадбирда муҳокама қилинган масалалар юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилди, галдаги муҳим вазифалар белгилаб олинди.

Абдулазиз МУСАЕВ

14 январь – Ватан ҳимоячилари куни

ЎҒЛОНЛАР КЎЗИДА ЧАҚНАГАН ЎТ

УЛАРНИНГ ШИЖОАТИДАН СЎЙЛАЙДИ

Тонг ғира-ширасида "Йиғин" сигнали бўйича саф майдонига тўпланган ўғлонларнинг кўзларида чақнаган ўтни кўриб, бутун вужудимни ғурур туйғуси чулғаб олди.

Негаки, уларнинг ўтли нигоҳларида она Ватанга бўлган садоқат, уни қўриқлашдек муқаддас бурчни шараф ила бажариш, шу азиз заминга кўз олайтирмоқчи бўлган душманларга нисбатан нафрат туйғулари акс этиб турарди. Юртимиз осойишталигини таъминлашга масъул бу ўғлонлар машқларни бажариш давомида аъло баҳоларга эришиш орқали шижоатлари юксак эканини яна бир марта исботлаб беришди.

Уч кунлик ўқув машғулоти шартларига кўра, шаҳар шароитида, тунда жанговар ҳаракатлар олиб боришнинг ўзига яраша қийинчиликлари бўлишини ҳаммамиз яхши биламиз. Машғулотлар давомида дала-ўқув майдони узра қуюқ туман тушиб, ҳарбий хизматчилар олдига қўйилган вазифани янада мураккаблаштирди. Аммо юрт ҳимояси учун ҳар қандай вазиятда ҳушёрлигини бир лаҳзага ҳам йўқотмайдиган бу ўғлонлар табиат синовидан муваффақиятли ўта олишларини исботлашди. Десантчилар жанговар машинасидан ва ўқотар қуроллардан отиш машқларини деярли аъло баҳоларга топширишди.

Ҳарбий округ қўмондонлигида бўлиб ўтган йиғилишда ўқув машғулотини амалга ошириш юзасидан командирлар томонидан қабул қилинган қарорлар ўрганилди, бўлинмаларга тегишли вазифалар тақсимланди.

Ҳарбий қисмлар юқори қўмондонлик томонидан берилган буйруққа асосан қисқа фурсатларда жанговар шайликка келтирилди ва тўлиқ аслаҳа ва анжомлари билан ҳарбий техникаларга жойлашишди. Шундан сўнг дала-ўқув майдонига колонна бўлиб ҳаракатланиш бошланди. Бу жараёнда хавфсизлик қоидаларига қатъий риоя қилишга эътибор қаратилди.

Махсус тайёрланган майдонда ҳарбий хизматчилар ўқотар қуроллардан ҳаракатланувчи ва ҳаракатсиз, яқин ва олис масофалардаги нишонларни аниқ мўлжалга олиб ўқ отиш меъёрларини топширди. Шунингдек, десантчилар жанговар машинасидан отиш машқлари бажарилди ва техникаларни белгиланган йўлаклар бўйлаб бошқариш, жанговар машиналарни вагонларга юклаш ва тушириш машғулотлари бўйича ўз кўникма ҳамда тажрибаларини намойиш этишди.

Миномётчи, муҳандис-сапёр, кимёвий ҳужумдан ҳимояланиш ва тиббий бўлинмалар ҳам ўз йўналишларида машғулотларда қатнашдилар. Ҳарбий хизматчилар ҳар бир бажарилган амалий машқлардан сўнг назарий билимлари бўйича имтиҳондан ўтишди. Ҳар бир машқ учун муайян вақт белгиланиб, уларни тезкор, аниқ ва хатосиз бажариш шартлари ҳарбий хизматчиларнинг жанговар шайлигини такомиллаштириш ҳамда маҳоратларини оширишга хизмат қилди.

– Ҳарбий қисмимиз шахсий таркиби билан ноқонуний қуролланган тузилмаларнинг шаҳар шароитида, тунда жанговар ҳаракатлар олиб бориш эҳтимолий ҳаракатларини бартараф этишга қаратилган жанговар машғулотлар ўтказмоқдамиз, – дейди ҳарбий қисм командири ўринбосари, подполковник Азамат Тўражонов. – Машғулотлар давомида командирлик тайёргарлиги, бошқарув, шунингдек, ҳарбий хизматчиларнинг ўзларига бириктирилган жанговар техника ва қурол-яроғлардан тўғри фойдаланиш, йил давомида олинган билимларнинг мукаммал даражада ўрганилганлигини текшириб боряпмиз. Назорат синовлари натижаси уларнинг умумий олган баҳоларига қараб белгиланади. Ўйлайманки, бу каби машғулотлар ҳарбий хизматчиларнинг ўқув мавсуми давомида орттирган тажриба ва билимларини янада такомиллаштириб, қўйилган жанговар вазифаларни муваффақиятли бажаришни таъминлайди.

– Биз ушбу ўқув машғулоти давомида ўз мутахассислигимиз бўйича белгиланган назорат синовларини топширишдан ташқари автоматдан турли масофалардаги ҳаракатланувчи ҳамда ҳаракатсиз нишонларни аниқ мўлжалга олиш меъёрларини ҳам бажардик, – дейди гранатомётчи посбон шартнома бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар Шаҳзод Маутов. – Ушбу машқларни бажариш давомида олдимизга қўйилган вазифа шундан иборатки, биз қисқа вақт ичида кам ўқ сарфлаб, топшириқни бажаришимиз зарур. Бундан ташқари амалий отиш машқларидан кейин назарий билимларимиз бўйича ҳам имтиҳон топширдик. Буларнинг барчаси касбий билимларимиз, профессионал маҳоратимиз ошишини таъминлайди.

Асрор РЎЗИБОЕВ

РЕЖАЛАР ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ОШИРИШНИ КЎЗЛАЙДИ

Давлатимиз раҳбари томонидан таълим сифати ва самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири Шерзод ШЕРМАТОВ тизимга оид янгиликлар хусусида ЎзА мухбирига қуйидагиларни сўзлаб берди:

– Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг халқимизга янги йил табригида 2020 йилда ҳам фарзандларимизга муносиб таълим ва тарбия бериш, уларнинг қобилият ва истеъдодини рўёбга чиқаришга барча куч ва имкониятларимизни сафарбар этишга алоҳида эътибор қаратилган.

Дарҳақиқат, тизимдаги ислоҳотлар жорий йилда ҳам изчил давом эттирилади. Халқ таълими вазирлиги томонидан ўқув ишлари сифатини ошириш мақсадида бир қатор амалий чора-тадбирлар режалаштирилган. Жумладан, 2020 йилда умумий ўрта таълим мактаблари 1-синфларига 640 минг нафарга яқин болани қабул қилиш учун тегишли чоралар кўрилади. 2020-2021 ўқув йилига қадар умумий ўрта таълим мактабларига замонавий дизайн ва ўқитувчилар учун қулайликларга эга бўлган 239 594 та синф журнали ва бошқа мактаб ҳужжатлари етказиш белгиланган.

2019-2020 ўқув йили якунида умумий ўрта таълим мактабларининг 488 минг 879 нафар 9-синф битирувчисига умумий ўрта таълим тўғрисидаги шаҳодатнома ва 451 минг 690 нафар 11-синф битирувчисига умумий ўрта таълим тўғрисидаги аттестат ҳамда иқтидорли битирувчиларни қўллаб-қувватлаш ҳамда уларни рағбатлантириш мақсадида олтин ва кумуш медаллар берилади.

Халқ таълими соҳаси менежери – бошқарувчи кўникмаларини шакллантириш таянч курсларида уч минг нафар умумтаълим муассасалари директори ўқитилади. 2020 йил Инвестиция дастури доирасида 352 та объектда 1,58 триллион сўм маблағлар ҳисобидан амалга ошириладиган ишлар натижасида 177 минг 874 нафар ўқувчи ўринли мактабларнинг моддий-техник базасини яхшилаш режалаштирилган.

Педагогик амалиёти ва маҳорати етарли бўлган, мактаб ҳаёти билан таниш, болалар психологиясини ўзлаштирган, рақобатбардош, ишга кирган куниданоқ дарс беришга қодир бўлган педагог кадрларни тайёрлаш долзарбдир. Шу мақсадда Халқ таълими вазирлиги ҳузурида халқаро талабларга жавоб берадиган Халқаро педагогика университетини ташкил этиш устида иш олиб борилади. Бу борада Буюк Британия, АҚШ ва Жанубий Кореядаги нуфузли университетларнинг аккредитациясини олиш учун улар билан ҳамкорлик йўлга қўйилмоқда.

Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш ҳудудий марказлари ва Абдулла Авлоний номидаги Халқ таълими тизими раҳбар ва мутахассис ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти фаолияти танқидий ўрганилиб, янгидан ташкил этиш чораларини ишлаб чиқиш кўзда тутилмоқда. Соҳада раҳбар кадрлар ва мутахассисларни ишга олиш тартибини тўлиқ қайта кўриб чиқиш ва уларнинг фаолияти самарадорлигини баҳолаш кўрсаткичларини жорий этишга алоҳида эътибор қаратилади.

Халқ таълими муассасаларида миллий таълим сифатини баҳолаш тизимини жорий этиш мақсадида Умумий ўрта таълим муассасаларининг сифатини баҳолаш маркази ташкил этилиши режалаштирилган. Педагогларнинг касбий компетенциялари даражасини аниқловчи миллий стандарт ва ягона баҳолаш тизимини ишлаб чиқиш бўйича мутахассислар иш олиб боради.

2020 йилда умумий ўрта таълим муассасаларининг раҳбар ходимлари ва ўқитувчиларини тестдан ўтказиш ва касбий лицензияни бериш тартибини жорий этиш бўйича ишлар давом эттирилади. Умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари ўқувчилари учун ҳар чоракда онлайн олимпиадалар ташкил қилиш, иқтидорли ўқувчиларга электрон тарзда ҳар ойда чуқурлаштирилган тест, ёзма ишлар учун масалалар етказиб бериш, олимпиадалар ва иштирокчилар бўйича маълумотларни электрон тарзда юритишни кўзда тутувчи ахборот тизими olympiad.uzedu.uz ишга туширилади. Ушбу тизим орқали иқтидорли ўқувчиларга 5 та фан бўйича (математика, химия, биология, физика ва информатика) ўтказиладиган онлайн олимпиадада иштирок этиб, ўз кучларини синаб кўриш имконияти яратилади.

Ўқувчиларнинг қизиқишларини инобатга олган ҳолда уларни кейинги таълим босқичига самарали тайёрлаш мақсадида вариатив ўқув режалар ишлаб чиқиш режалаштирилган. АҚШ халқаро тараққиёт агентлиги (USAID) гранти ҳисобига бошланғич синф ўқувчиларининг ўқиш саводхонлиги (EGRA) ва математик саводхонлигини (EGMA) баҳолаш амалга оширилади.

Барча инглиз тили ўқитувчиларининг тил билиш даражаси баҳоланади ва уларнинг малакасини ошириш бўйича чоралар кўрилади (English Speaking Naiton лойиҳаси); ахборот технологияларини ўқитиш бўйича дастурлар ҳамда ўқув қўлланмалари такомиллаштирилади (IT Nation лойиҳаси). Айни пайтда Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоят марказларидаги умумтаълим муассасаларида "Электрон кундалик" ахборот тизими жорий этилади ва босқичма-босқич қоғоз кўринишидаги синф журналлари ҳамда кундаликлардан воз кечиш бўйича норматив-ҳуқуқий база яратилади. Бу лойиҳани давлат-хусусий шериклик асосида амалга ошириш режлаштирилган.

gis.uzedu.uz портали орқали барча мактаблар ҳақида тўлиқ маълумот олиш (мактабнинг картада қаерда жойлашганлиги, ўқувчилари сони, сиғими ва ҳ.к.) йўлга қўйилади ва маҳаллий ҳокимликларга ҳамда ота-оналарга қўшимча қулайлик яратилади.

ish.uzedu.uz портали воситасида барча мактаблардаги очиқ иш ўринларини эълон қилиш ҳамда ушбу лавозимларга электрон ариза топшириш йўлга қўйилади.

Khan Academy O'zbek лойиҳаси орқали эса математика ва дастурлаш бўйича онлайн дарсларнинг ўзбек тилига таржимаси амалга оширилади ҳамда мактабларда қўшимча ўрганиш жорий этилади. Online-maktab.uz лойиҳаси ёрдамида энг яхши ўқитувчиларнинг дарслари, дарс ишланмалари оммалаштирилади ҳамда "Йилнинг энг яхши ўқитувчиси" танловларини ўтказиш учун ҳам қўшимча имконият яратилади.

"Kitob.uz" лойиҳаси ёшларни мутолаага кенгроқ жалб этиш учун имконият яратиб, ундаги электрон ва аудиокитоблар сони ҳам кескин ошади. Мактабларни бошқаришни осонлаштириш ҳамда мактаб ўқитувчиларининг ишдан ажралмаган ҳолда малакасини ошириш учун Жаҳон банки гранти ҳисобига барча туманлар тўлиқ видеоконференция тизимига уланиб, тизимли равишда тренинглар ташкил этилади.

stat.uzedu.uz портали орқали Инвестиция, "Обод қишлоқ", "Обод маҳалла" ва бошқа дастурлар бўйича тўлиқ ва ишончли маълумотларни олиш учун ҳар бир вилоят ва туман бўлимлари ахборот технологиялари соҳасида малакали мутахассислар билан таъминланади. "EduMarket" интерактив виртуал таълим платформаси ишга тушади ва болалар учун қулай, қизиқарли интерактив усулда билим олиш ва ўрганиш жараёни қўланилади. bam.uzedu.uz тизими барча "Баркамол авлод" болалар мактаблари назорати олиб борилади, уларга ўқувчиларининг қамрови оширилади.

Жорий йилда Осий тараққиёт банки билан Сергели туманида тажриба-синов тариқасида мактабларни қуриш, таъмирлаш, жиҳозлаш ҳамда эксплуатация қилишни давлат-хусусий шериклик кўринишида амалга ошириш бўйича лойиҳа ҳужжатлари келишуви режалаштирилмоқда. Барча мактабларда ахборот технологияларини ҳамда "STEAM – таълим" дастурини жорий этиш мақсадида ишлаб чиқилаётган лойиҳанинг дастлабки техник иқтисодий асослари тайёрланиб, хорижий молия институтлари маблағларини жалб этиш чоралари кўзда тутиляпти.

Умумтаълим мактабларига педагогика йўналишидаги олий таълим муассасаларининг битирувчиларини ишга қабул қилиш орқали умумий ўрта таълим мактабларидаги олий маълумотли ўқитувчилар сони 90 фоиздан оширилади. Ўқитувчиларни замонавий малака талаблари асосида синов (тест)дан ўтказиш ва касбий лицензия бериш тартиби бўйича идоравий ҳужжат ишлаб чиқилади.

200 та умумий ўрта таълим мактабида "Баркамол авлод" болалар мактабларининг тармоқ тўгаракларини ташкил этиш бўйича чоралар кўрилади. 10 номдаги янги робототехника, мехатроника ва инженерлик тўгараклари ташкил этиш ҳам режалаштирилган. Хусусий сектордаги мавжуд тайёрлов курслари учун мутлақо янги эко-муҳитни яратиш мақсадида Edu Park лойиҳасини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни кўзда тутганмиз.

Буларнинг барчаси ёш авлодга пухта билим бериш, ўқув ва тарбиявий ишлар сифатини давр талабига ҳамоҳанг йўлга қўйиш имконини бериши, шубҳасиз.

Н.УСМОНОВА
ёзиб олди

ШОГИРД ЮТУҒИ – УСТОЗ ҚУВОНЧИ

Мамлакатимизда ёшларнинг баркамол инсон бўлиб ота-онаси, Ватанига астойдил хизмат қилиши, бор қобилиятини намойиш этиши учун барча шарт-шароитлар яратилганлиги барчага маълум. Бу эса ўзининг ижобий натижасини бермоқда.

Ота-она фарзандининг камолидан қувонгани каби устоз ҳам шогирдининг эришган муваффақиятидан беҳад мамнун бўлади.

Миробод туманидаги 154-ўрта мактаб яқинида фаолият кўрсатаётган ўқув марказининг раҳбари сифатида буни яна бир карра тасдиқлашим мумкин. Ўқув марказида илмсевар ёшлар бўш вақтларини мазмунли ўтказиб, ўзларини қизиқтирган фанлар билан шуғулланишмоқда.

Олимпиадалар ўқувчиларнинг иқтидорини кашф этишда муҳим аҳамият касб этади. Шогирдларим – Миробод туманидаги 154-мактаб ўқувчиларидан ака-сингил 11 ёшли Ислом Орзиев, 9 ёшли Ҳадича Орзиева "VF CUP 2019" Халқаро ментал арифметика Online Олимпиадада иштирок этиб, Тошкент шаҳри бўйича фахрли иккинчи ўринни эгалладилар.

"Халқимизда оққан дарё яна оқади" деган ҳикматли сўз бор. Улуғ боболаримизнинг илм-фан соҳасида қолдирган бой илмий мероси жаҳон илм-фан хазинасини бойитиш билан бирга ёш авлодни фахр-ифтихор ҳиссини кучайтириб, илмга бўлган қизиқишини янада ошишига хизмат қилади. Шогирдларимнинг астойдил интилиб эришган муваффақияти, устозлар меҳнати самарали бўлганидан ғоят мамнун бўлдим.

Турсуной АТАЕВА

ЙЎЛОВЧИ МАСЪУЛИЯТИ

Тасодифан йўл-транспорт ҳодисаси иштирокчисига айланган аксарият йўловчилар кўп ҳолларда ҳайдовчини айблайди. Улар йўл ҳаракатининг тенг ҳуқуқли иштирокчилари бўлгани ҳолда ҳамма хатони осонгина рулдаги кишига тўнкаб қўя қолади.

Автомобилни бошқараётган ҳайдовчи йўловчи ва пиёдаларнинг ҳаёти, саломатлиги ва хотиржамлиги учун жавобгарликни ўз зиммасига олади. Унга кўплаб ички ва ташқи омиллар таъсир кўрсатади, шулардан бири йўловчилардир. Масалан, йўловчининг оддий суҳбати, эҳтиётсизлиги ёки ўзини қўпол тутиши бахтсиз ҳодисага олиб келиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Йўл ҳаракати бош бошқармасидан олинган маълумотларга кўра, бу каби хавфларга чек қўйиш мақсадида йўловчилар учун махсус қоидалар ишлаб чиқилган. Улар Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 24 декабрдаги "Йўл ҳаракати қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида"ги қарорида мустаҳкамлаб қўйилган.

Ҳужжатда йўловчи – транспорт воситасидаги шахс эканлиги айтилади. Унда йўловчиларнинг асосий мажбуриятлари ҳам белгилаб қўйилган. Хусусан, йўловчиларнинг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида улар транспорт воситасига фақат у тўлиқ тўхтагандан сўнг тротуар ёки йўл ёқаси томондан чиқишга ва тушишга мажбурлиги баён қилинган. Барча йўловчиларга, уларнинг ҳолатидан қатъи назар, транспорт воситаси ҳаракатланаётган вақтда ҳайдовчини бошқарувдан чалғитиш ва унга халақит бериш тақиқланади. Йўловчиларнинг ҳаракатланаётган бортли юк автомобилларида тик туриши, бортларда ёки ундан юқоридаги юк устида ўтириши мумкин эмас. Шунингдек, транспорт воситаси ҳаракатланаётган вақтда унинг эшикларини очиш, салондан тана қисмларини чиқариш ҳам қатъиян ман этилган.

Кўринишидан оддийгина кўринган ушбу қоидаларга амал қилмаслик ҳар йили дунёда ўн минглаб йўл-транспорт ҳодисаларига сабаб бўлмоқда. Сўнгги йилларда суғурта компаниялари йўловчилар айби билан зарар кўрган ҳайдовчиларга тобора кўпроқ мурожаат этмоқда. Бироқ аксарият мутахассислар бу каби ҳодисаларни суғурта ҳолатлари деб ҳисобламайди. Шу туфайли кўплаб автомобиль эгалари транспорт воситасига етказилган зарарни қоплаш учун пул компенсациясини олишни бефойда иш деб ҳисоблаб, даъво ишини бошламайди. Бу таомил ҳақиқатан ҳам автомобиль эгаси учун хайрли оқибатларга олиб келишига ишонч ҳосил қилиш учун у йўл-транспорт ҳодисаси йўловчи айби билан содир бўлганда қандай қилиб тўғри ҳаракат қилиш кераклиги тўғрисида хабардор бўлиши керак.

Айни дамда йўловчилар автотранспорт воситаларида одоб-ахлоқ қоидаларига риоя қилмаганликлари туфайли ўз саломатликлари ва ҳаётларини хавф остига қўйиш билан товон тўламоқда. Кўпчилик йўловчилар ишга ёки бошқа юмушга шошиб, автомобиль ёки автобус ҳали тўхтамасидан ундан сакраб тушмоқда. Бу ҳолларда инерция ва марказга интилма ҳаракат кучи туфайли йўловчи оёқлари ғилдирак остида қолиб кетиши мумкин.

Йўловчиларга қўйиладиган талаблар уларнинг автотранспорт воситасидаги жойлашувига қараб ўзгаради. Агар йўловчи ҳайдовчининг ёнида ўтирса, у хавфсизлик камарини ўтказиб олиши шарт. Бироқ шунга қарамай, аксарият йўловчилар бу қоидани мажбурий эмас ва улар ҳеч қачон йўл-транспорт ҳодисасига учрамайди, деб ҳисоблайди. Айни дамда статистикага кўра, йўловчилар юз берган йўл-транспорт ҳодисасида оладиган жароҳатларнинг кўпчилиги рўпарадаги ойнага ёки прибор панелига урилиб кетиш оқибатида олинган жароҳатлардир. Агар йўловчи олдиндан хавфсизлик камарини тақиб олса, бу ҳодисанинг олдини олиш мумкин. Шунингдек, баъзи йўловчилар хавфсизлик камари тақиш уларнинг авария пайтида машина салонидан чиқиб кетишларига тўсқинлик қилади, деб ўйлайди. Бу ҳам эҳтимолдан анча йироқ. Чунки аксарият аварияларда жабрланганлар автотранспорт воситасидан мустақил тарзда чиқиб кетолмайдиган ҳолатда бўлади.

Йўл-транспорт ҳодисасида йўловчиларнинг айби равшан бўлсада, уларни кам ҳолларда айбдор деб ҳисоблашади. Бундай жазога тортмаслик бепарволикни келтириб чиқармоқда. Бу эса, ўз навбатида, йўлларда кўплаб нохуш ҳолатлар юз беришига сабаб бўлмоқда. Буни бартараф этиш учун оддий, бироқ ҳаётий муҳим қоидаларга амал қилишнинг ўзи кифоя.

(ЎзА)

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази томонидан 28.05.2018 йилда Аъзамова Муниса Дилшоджон қизи номига берилган № 002631 рақамли "B1" инглиз тили даражасидаги сертификат йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон миллий университети томонидан 2001 йил 11 июлда Азимов Асатулла Хикматуллаевич номига берилган В № 063083 рақамли (рўйхат рақами № 02109) диплом йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент давлат техника университети томонидан 2014 йилда Ўлмасов Иброҳим Шукурулла ўғли номига берилган № 2711 рақамли рейтинг дафтарчаси йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Таэквондо

ТАЭКВОНДОЧИЛАРИМИЗ ТЕНГСИЗ

Қозоғистонда таэквондо (WT) бўйича катталар, ёшлар ва болалар ўртасида ўтказилган "Райимбек Батир" халқаро мусобақасида мамлакатимиз шарафини "Торнадо" спорт клуби аъзолари муносиб ҳимоя қилди.

Дунёнинг ўнга яқин давлатидан келган 1 минг 500 нафар таэквондочи ўртасида ўтган турнирда ҳамюртларимиз 25 та медални қўлга киритди.

Катталар ўртасидаги баҳсларда Жасур Мавлонов ва Саидолим Қосимов ўз вазн тоифаларида кумуш медалга сазовор бўлиб, Нафосат Раҳимжонова бронза медали билан тақдирланди.

Кескин ва муросасиз ўтган ёшлар ўртасидаги баҳсларда 59 килограммгача вазнда мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилган Нозима Раҳимжонова финалга қадар барча рақибларини енгиб, шоҳсупанинг иккинчи поғонасидан жой олди.

Шунингдек, болалар ўртасида жамоавий спарринг йўналишида спортчиларимизга тенг келадигани топилмади. Улар барча рақиблари устидан зафар қучиб, якунда 21 та олтин медаль жамғарган ҳолда умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

ЎЗБЕКИСТОН, ЭРОН ВА МАРКАЗИЙ ОСИЁ СТОЛ ТЕННИСЧИЛАРИ БАҲСЛАШДИ

Наманган шаҳридаги "Баркамол авлод" спорт саройида Ўзбекистон стол тенниси федерацияси, Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Миллий олимпия қўмитаси билан ҳамкорликда Осиё стол тенниси федерациясининг 2019 йилдаги "ITTF ASIA DEVELOPMENT PROGRAM" низоми бўйича "Марказий Осиё Олимпия умидлари" ҳафталиги ўтказилди.

Мазкур спорт ҳафталикда 10 ёшдан катта бўлган Ўзбекистон, Эрон ва Марказий Осиё давлатларининг терма жамоалари аъзолари ўқув-машғулот йиғинида назарий ва амалий, техник ҳамда жисмоний машғулотларда ўз тажрибаларини оширди. Ёш теннисчилар австриялик мураббий Дмитрий Левенко, эронлик Фаражи Реза ҳамда мамлакатимиз стол тенниси федерацияси раиси Саида Маҳмудова қўл остида шуғулланди.

Ҳафталик якунидан сўнг кадетлар ва "Олимпия умидлари" тоифасида халқаро очиқ турнир ўтказилди. Стол тенниси бўйича илк маротаба мамлакатимизда ўтказилган мазкур мусобақада совринли ўринлар учун кураш асосан Ўзбекистон ва Эрон терма жамоалари ўртасида ўтди.

Кескин ва муросасиз ўтган турнирнинг кадетлар ўртасидаги баҳсларда Никита Панов ҳамда Насибахон Тожиохунова терма жамоамизга бронза медалини келтирган бўлса, "Олимпия умидлари" ёш тоифасида Аселя Эркабоева кумуш, Шаҳбоз Ғуломиддинов эса бронза медалини қўлга киритди.

Жавоҳир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА мухбири

МУНОСИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси қўмондонлиги томонидан ўтган 2019 йил давомида тизимда амалга оширилган бир қаторислоҳотлар ва янгиликларга бағишланган йил якунлари бўйича йиғилиш ўтказилди.

Унда самарали ҳамкорлик қилганлиги учун бир қатор ҳамкор вазирлик ва идора вакиллари мукофотланди.

Хусусан, тадбир давомида Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси қўмондони Б.Ташматов томонидан Ўзбекистон Республикаси халқ артисти, Ўзбекистон маданият вазирининг биринчи ўринбосари Озодбек Назарбеков шахсий таркибнинг жанговар ва ватанпарварлик руҳини кучайтириш, Ватан ҳимоячиларининг она юртга муҳаббат туйғуларини оширишга хизмат қилувчи маънавий-маърифий ишлари ҳамда тадбирларни ташкил этиш ва ўтказиш ишларига қўшган ҳиссаси алоҳида эътироф этилди. Унга Миллий гвардия қўмондони томонидан ташаккурнома ва эсдалик совғалари топширилди.

Нафосат ЗАФАРОВА,
Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Матбуот хизмати етакчи мутахассиси

МУҲИМ МАНБААЛАРНИ АСРАШ ЙЎЛИДА

Миллий тарихимиз ва маданиятимизнинг бизгача етиб келишида турли хил моддий ва номоддий ёдгорликларимиз, маданий меросимиз ва қолаверса тарихий ҳужжатларимиз муҳим аҳамият касб этиб келган. Ушбу тарихий хотирани сақлаш ҳамда уни келажак авлодга борича етказиб беришда архивлар алоҳида ўрин эгаллайди.

Ўтган давр мобайнида архив иши ва иш юритиш соҳасида зарур инфратузилма яратилиб унинг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланиб борилди. Архив ҳужжатлари фуқаролар, жамият ва давлат учун аҳамияти беқиёс бўлгани боис сақланиши лозим бўлган матнли, қўлёзма ва машинада ўқиладиган ҳужжатлар, овозли ёзувлар, видеоёзувлар, киноленталар, фотосуратлар, фотография плёнкалари, чизмалар, схемалар, хариталар, шунингдек, бошқа моддий жисмлардаги ёзувларни ўз ичига олади.

Ушбу архив ҳужжатларининг доимий сақланадиган Ўзбекистон халқининг моддий ва маънавий ҳаётини акс эттирган тарихий, илмий, ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ва маданий аҳамиятга эга бўлган архив ҳужжатларининг тарихан таркиб топган ва доимий бойитиб бориладиган мажмуини ташкил этадиган архив ҳужжатлари миллий архив фондини ташкил этади. Фонд таркибига киритилган ҳужжатлар халқимизнинг маданий меросининг ажралмас қисми ҳисобланади.

Миллий архив фонди давлатга тегишли қисмидан ва давлатга тегишли бўлмаган қисмдан иборатдир. Миллий архив фондининг давлатга тегишли қисмини қуйидагилар ташкил этади: Ўзбекитон Республикаси таркибига кирувчи ҳудуддаги мавжуд ва ўзининг барча тарихи давомида мавжуд бўлган давлат юридик шахслари давлат ҳокимияти ва бошқарувининг, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, прокуратура, банклар, саноат ва транспорт, алоқа, капитал қурилиш, қишлоқ хўжалиги ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари фан, халқ таълими, маданият соҳасидаги давлат корхоналари, муассасалари, ташкилотлар ва бирлашмалар шулар жумласидандир.

Миллиий архив фондининг давлатга тегишли қисми таркибига қонун ҳужжатлари, бошқарув, лойиҳа, конструкторлик, махсус ҳужжатлар, шунингдек, уларнинг бошқа моддий жисмлардаги ёзувлари, дастурлар, алгоритмлар ва машина йўналтирилган ҳужжатлар, кинофотофоно ҳужжатлари, видеофонограммалар, илмий-адабий, бадиий, мусиқий қўлёзмалар, расмлар, кундаликлар, хотираномалар, ёзишмалар ҳамда фуқаролар, жамият ва давлат учун аҳамиятли бўлганлиги учун сақланиши керак бўлган, кимнинг тасарруфида эканлигидан қатъий назар давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларнинг доимий сақланадиган архив ҳужжатлари, давлат мулки бўлган бошқа тоифалари киради.

Миллий архив фондининг давлатга тегишли қисми ҳужжатлари давлат тасарруфидан чиқариш, хусусийлаштириш, олди-сотди ёки бошқа хил битишувлар объекти бўлолмайди. Миллий архив фондининг давлатга тегишли қисми ҳужжатлари "Ўзархив" агентлиги муассасаларида, давлат музейларида, кутубхоналарда, идоравий архивларда, фондлар, коллекциялар, сақлаш бирликлари бўйича сақланади ва ҳисобга олинади. Миллий архив фондининг давлатга тегишли қисми ҳужжатлари фойдаланиш учун барча юридик ва жисмоний шахсларга берилади. Ёши 16 га етмаган суд томонидан муомалага лаёқатсиз деб топилган шахсларнинг архив ҳужжатларидан фойдаланишга рухсат этилмайди.

Миллий архив фондининг давлатга тегишли бўлмаган қисми таркибига доимий сақланиши лозим бўлган нодавлат корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар фаолияти натижасида яратилган архив ҳужжатлари шунингдек, жисмоний шахсларнинг архив ҳужжатлари киради. Касаба уюшмалари, хайрия жамғармалари, сиёсий партиялар, диний бирлашмалар, нодавлат бирлашмаларидаги саноат корхоналари муассасалари ва ташкилотларининг доимий муддатда сақланадиган архив ҳужжатлари Миллий архив фондининг давлатга тегишли бўлмаган қисмини ташкил этади.

Миллий архив фонди архив ҳужжатларидан зарур маълумотларни олиш ва фойдаланиш учун мурожаат этувчи юридик ва жисмоний шахсларга архив ходимлари томонидан хизматлар кўрсатиб келинмоқда. Тадқиқотчи олимлар фойдаланишлари учун ҳам барча шароитлар таъминланиб, электрон нусхалари яратиб борилмоқда. Фойдаланувчиларга хизмат кўрсатиш учун архивда овозли ҳужжатларни эшитиш, уларнинг микронусхалари, аудиовизуал ва электрон ҳужжатлар ишлаш учун махсус қурилмалар билан жиҳозланган хоналар ҳамда кўриш учун мўлжалланган хона фаолият кўрсатади.

2019 йил 20 сентябрда Ўзбекистон Руспубликаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси Архив иши ва иш юритишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ҳамда "Ўзбекистон Республикаси "Ўзархив" агентлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида"ги қарори миллий архив фонди ҳужжатларидан фойдаланишнинг замонавий усулларидан фойдаланиш ва фойдаланувчиларга кенг имкониятларни яратиб берди. Ушбу фармонда Ўзбекистон Республикаси Марказий давлат архив негизида Ўзбекистон Миллий архиви, Ўзбекистон Республикаси Илмий-техник ва тиббиёт ҳужжатлари марказий давлат архиви негизида Ўзбекистон Илмий-техника ва тиббиёт ҳужжатлари миллий архиви, Ўзбекистон Республикаси Кинофотофоно ҳужжатлари марказй давлат архиви негизида Ўзбекистон Кинофотофоно ҳужжатлари миллий архиви, Тошкент шаҳар давлат архиви негизида Тошкент шаҳар марказий давлат архиви мақомининг берилиши бежиз эмас.

Ушбу архивларда сақланаётган архив ҳужжатларимиз бизнинг бой ўтмишимизни ва бугунимизни ёритиб беришда ҳаққоний тарихни яратишда муҳим манба бўлиб хизмат қилади.

Ғани ЖЎРАЕВ,
Тошкент шаҳар Марказий давлат архиви етакчи архивчиси

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги Ёнғин хавфсизлиги институтида "Ватанга хизмат – олий фазилат" мавзуида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

ВАТАНПАРВАР ЁШЛАР КЕЛАЖАК ЭГАЛАРИ

"Ватанпарварлик" ойлиги доирасида ўтказилган тадбирда Сергели тумани прокурорининг ўринбосари Асрор Турғунов, Сергели тумани "Нуроний" жамғармаси раиси Эркин Талбабаев, туман Халқ таълими "Маънавият ва маърифат" бўлими раҳбари Гулмира Эгамбердиева, Ўзбекистон Экологик партияси Сергели тумани партия ташкилоти қошидаги 300-ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактабида ташкил этилган "Жасорат" ватанпарвар тўгараги аъзолари, институт курсантлари ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этди.

Тадбир институт профессор-ўқитувчилари ва курсантлари томонидан ёнғинларни бартараф этишда ёнғин ўчирувчилар томонидан нафас олишга яроқсиз муҳитда фойдаланиладиган аппаратлардан фойдаланиш, махсус техникаларнинг тактик-техник имкониятлари, аҳоли яшаш уйлари ва масканларда содир бўлган ёнғинларни бартараф этишда ёнғин ўчирувчилар томонидан нафас олишга яроқсиз муҳитда фойдаланиладиган аппаратларнинг тактик-техник хусусиятлари бўйича кўрсатилган кўргазмали намойишлар билан бошланди.

Шундан сўнг "Жасорат" ватанпарвар тўгараги аъзолари томонидан тайёрланган бадиий дастурлари асосида "Ўзбекистан", "Ўзбекистон бизники", "5 ташаббус", "Аскар", "Ўт ўчирувчилар" қўшиқлари, "Морячка" ва "Лейтенант" рақслари, "Она Ватан" ва "Ёнғин хавфсизлиги" шеърий композициялари, "Ёш десантлар", "Ҳарбийлар саф тайёргарлиги" моҳирона ижро этилди. Бу эса ёшларда катта қизиқиш уйғотди.

– Ёнғин ўчириш техникаларининг тактик-техник имкониятлари, аҳоли яшаш уйлари ва масканларда содир бўлган ёнғинларни бартараф этишда ёнғин ўчирувчилар томонидан нафас олишга яроқсиз муҳитда фойдаланиладиган аппаратларнинг тактик-техник хусусиятлари бўйича кўрсатилган кўргазмали намойишлар катта таассурот қолдирди, – дейди "Жасорат" ватанпарвар тўгараги бадиий раҳбари Нодира Жамолиддинова. — Жисмонан бақувват, маънан етук, жасур ва сергак ҳарбий курсантларимиз нафақат Ватанимиз сарҳадларини ишончли ҳимоя қилаётгани, балки халқимизнинг дуосини олишдек шарафли касб эгалари бўлишдек бахтга муяссар бўлишаётгани, фавқулодда ҳолатлар ва "тилсиз ёв"га қарши курашишда мардонавор хизмат қилаётганини кўриб, беихтиёр ҳавасимиз келди. Албатта бундай тадбирларни самарали ташкил этилиши замирида ёшларнинг ҳарбий соҳага қизиқиши ва интилишига сабаб бўлмоқда.

– Бу ердаги ёнғин ўчириш техникалари, ёнғин ўчириш анжомлари ҳамда мард, жасур акаларимизнинг ҳарбий қўшиқни бaралла айтиб, саф тортиб ўтишларини томоша қилдик, – дейди Сергели тумани 300-умумтаълим мактаби ўқувчиси Азизбек Юсупов. – Ёнғин ўчириш воситаларини ўз қўлимиз билан ушлаб кўрдик, керакли маълумотлар билан танишдик. Қизиқарли ўтган тадбир мазкур касбга бўлган қизиқишимни янада орттирди ва мен ҳам албатта ҳарбий бўлишни ният қилдим.

Тадбир сўнгида эса келажагимиз эгалари бўлган жажжи болажонларнинг ватанпарварлик руҳидаги шижоатлари, шеърий туҳфалари, жўшқин овозлари билан ижро этилган қўшиқлари ва ажойиб рақслари ҳамда чиқишлари ёш курсантлар ва иштирокчиларини самимий олқишларига сазовор бўлганлиги учун институти раҳбарияти ва Сергели тумани прокуратураси томонидан тўгарак раҳбарлари ва аъзоларига ташаккурнома ва фахрий ёрлиқлар топширилди.

Зарина РУСТАМОВА

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Тошкент фармацевтика институти кафедралардаги қуйидаги лавозимларга
ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ноорганик, физик ва коллоид кимё кафедраси бўйича: *катта ўқитувчи – 3, ассистент – 1.*

Аналитик кимё кафедраси бўйича: *ассистент – 1.*

Токсикологик кимё кафедраси бўйича: *ассистент – 1.*

Органик ва биологик кимё кафедраси бўйича: *ассистент – 1.*

Фармацевтик кимё кафедраси бўйича: *профессор – 1, катта ўқитувчи – 1, ассистент – 3.*

Фармакогнозия кафедраси бўйича: *доцент – 2, катта ўқитувчи – 3, ассистент – 2.*

Фармакология ва клиник фармация кафедраси бўйича: *доцент – 1, ассистент – 2.*

Дори турлари технологияси кафедраси бўйича: *доцент – 2, катта ўқитувчи – 2, ассистент – 2.*

Дори воситаларининг саноат технологияси кафедраси бўйича: *кафедра мудири, доцент – 2, ассистент – 4.*

Фармацевтика ишини ташкил қилиш кафедраси бўйича: *доцент – 1, ассистент – 4.*

Биотехнология кафедраси бўйича: *доцент – 3, катта ўқитувчи – 2, ассистент – 2.*

Физика, математика ва ахборот технологиялари кафедраси бўйича: *доцент – 2, ассистент – 3.*

Тиллар кафедраси бўйича: *катта ўқитувчи – 3, ўқитувчи – 4*

Ижтимоий фанлар кафедраси бўйича: *катта ўқитувчи – 1, ўқитувчи – 2.*

Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва фармацевтик технология кафедраси бўйича: *профессор – 1, доцент – 3.*

Фармакогнозия ва дори воситаларини стандартлаш кафедраси бўйича: *доцент – 3, катта ўқитувчи – 1, ассистент – 3.*

Тиббий ва биологик фанлар кафедраси бўйича: *доцент – 4, катта ўқитувчи – 2, ассистент – 4.*

Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси бўйича: *ассистент – 2.*

Танлов Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 10 февралдаги 20-сон қарорига мувофиқ "Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида"ги Низом талаблари, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 25 августдаги 246-сон "Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг айрим қарорларига педагогик фаолият самарадорлиги ва сифатини ошириш билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қарори асосида ўтказилади.

Танловда иштирок этиш учун аризалар эълон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой ичида қабул қилинади. **Манзил:** Тошкент шаҳри, Ойбек кўчаси, 45-уй. Телефонлар: (8371) 256-37-38, 256-38-50.

Тошкент Молия институти томонидан 2019 йилда Каршиев Мухаммад Абдували ўғли номига берилган В № 1025842 рақамли бакалавр дипломи ва диплом иловаси йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЎЗГИДРОМЕТ ХАБАР ҚИЛАДИ

*Тошкент шаҳрида **10 январь** куни ҳаво ўзгариб туради, кечқурун қисқа муддатли ёмғир ёғади. Кечаси ва эрталаб туман тушиши эҳтимоли бор. Шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси – 0-2 даража илиқ, кундузи – 7-9 даража илиқ бўлади.*

*Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотига кўра, **10 январда** Тошкент шаҳрининг об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бир оз тарқалиб кетишига имконият яратади, ифлосланиш даражаси паст бўлади.*

Тошкент оқшоми
Манзилимиз: 100029, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32
ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар: (0-371) 233-28-95. факс: (0-371) 233-29-55
2007 йил 19 январда Тошкент шаҳар Матбуот ва ахборот бошқармасида 02-1-рақам билан рўйхатга олинган
Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамти»га — 233-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.
МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ
ISSN 2010-5223
Бизнинг электрон манзил: gazeta-vto@umail.uz
Буюртма Г- 146
Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади
Нашр кўрсаткичи — 563
Ҳажми — 2 босма табоқ, офсет усулида босилади. 1164 нусхада босилди. Қоғоз бичими А-2
Топшириш вақти: 13.00
Нашр учун масъул О. Ҳазратов
Босишга топширилди: 15.00
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй
Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ
1 2 3 4 5